

De voorzitter van Provinciale Staten
van Zeeland
p/a Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
Landelijke tussen-
evaluatie ANLb 2021

Zaaknummer
52417

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 20 april 2021

Geachte voorzitter,

Onlangs is het rapport van de landelijke tussenevaluatie van het nieuwe stelsel voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, het ANLb, opgeleverd. Het rapport vindt u in de bijlage bij deze brief. De lerende evaluatie werd uitgevoerd in 2020 in opdracht van het ministerie van LNV en de 12 provincies.

ANLb op koers

De onderzoekers concluderen dat het nieuwe ANLb-stelsel zich vier jaar na de start goed heeft ontwikkeld als instrument voor agrarische collectieven en provincies om biodiversiteit en waterkwaliteit in het landelijk gebied te verbeteren. De uitvoerbaarheid van het agrarisch natuurbeheer is toegenomen door duidelijke rollen en samenwerking.

Nieuw in het ANLb

Het ANLb verschilt sterk van haar voorloper, het SNL-A, op een aantal punten. Nieuw in het huidige stelsel is het begrenzen van kansrijke kerngebieden waarbinnen het agrarisch natuurbeheer kan plaatsvinden. Landbouwers vragen niet meer individueel subsidie aan maar kunnen zich aansluiten bij een collectief. Het collectief dient bij de provincie een gebiedsaanvraag in en ontvangt subsidie voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer. Zeeland kent één collectief, Poldernatuur Zeeland, met anno 2021 circa 330 deelnemers en een beheerde oppervlakte van ongeveer 1100 ha.

Veel animo

Het animo onder agrariërs om vrijwillig deel te nemen aan het stelsel, is hoog. Ook in Zeeland is er sprake van een wachtlijst. In vergelijking met het vorige stelsel is de uitvoerbaarheid toegenomen door de krachten van agrariërs te bundelen in collectieven en is er een grotere flexibiliteit in de subsidieverlening.

Meer nodig

De tussenevaluatie maakt duidelijk dat met alleen het ANLb de negatieve trend van veel doelsoorten van het landelijk gebied niet doorbroken kan worden. Daarvoor is langjarige verbetering van de habitatkwaliteit en meer ruimtelijke samenhang in het beheer nodig. Pas na afloop van de huidige periode die loopt tot en met 2022 zal de ecologische effectiviteit van het ANLb nader onderzocht worden.

Uitvoerbaarheid verbeteren

De ambitie voor de komende jaren is om het ANLb verder te verbeteren en door te ontwikkelen. De onderzoekers bevelen aan om, voor het in stand houden van de doelsoorten in leefgebieden, meer samen te werken met terreinbeherende organisaties en natuurorganisaties. Ook de rol van waterschappen als ketenpartner binnen het ANLb biedt ruimte voor verbeteringen. Provincies kunnen hierin faciliteren.

In het kader van het Nationaal Strategisch Plan (NSP), dat uitvoering zal geven aan het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) vanaf 2023, wordt gestreefd naar het verminderen van administratieve lasten zodat de agrarische collectieven nog meer kunnen inzetten op de kwaliteit van beheer.

Toekomst

Het nieuwe GLB zal anders opgebouwd zijn dan het huidige GLB-stelsel. Dit zal ook gevolgen hebben voor het pakket aan beheermaatregelen binnen het ANLb. Bij het opstellen van het NSP wordt gesproken over een mogelijke verbreding van het ANLb met klimaat- en waterdoelen en over intensiveringen. Binnenkort zullen uw Staten worden bijgepraat over het nieuwe GLB/NSP.

De agrarische collectieven spelen een belangrijke rol in het creëren van draagvlak en het betrekken van landbouwers en hebben een goed netwerk voor het verbinden van natuur en landbouw. Door hun kennis kunnen zij een belangrijke rol gaan spelen in de gebiedsgerichte aanpak die nodig is voor de toekomstige ruimtelijke opgaven die ons te wachten staan. Wij zullen dit met ons Zeeuwse collectief, Poldernatuur Zeeland, nader verkennen.

Zeeuwse ANLb-evaluatie

In onze eigen provincie zal dit jaar een tussenevaluatie van het ANLb worden uitgevoerd, waarvan de resultaten medio 2021 worden verwacht. Op basis van de uitkomst en de hiervoor genoemde ontwikkelingen zal samen met het collectief Poldernatuur Zeeland bekeken worden hoe de ambitie voor het Zeeuwse agrarisch natuurbeheer er uit moet zien.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage:

- Stelselvernieuwing in uitvoering, Tussenevaluatie ANLb-WENR-rapport 3066 2021.03

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.